U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **STAVOPLAST KL spol. s r.o.,** se sídlem Stachy 266, zastoupen Dr. JUDr. Miroslavem Zamiškou, advokátem se sídlem Na Příkopě 23, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství,** se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 8. 2017, č. j. 50 Af 23/2016 – 27,

takto:

I. Řízení **se zastavuje.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 5.000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce Dr. JUDr. Miroslava Zamišky, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í:

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal v zákonné lhůtě kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 8. 2017, č. j. 50 Af 23/2016 – 27, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2016, č. j. 34590/16/5300 - 21441 - 702127.

[2] Podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném od 30. 9. 2017 (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), vzniká poplatková povinnost podáním kasační stížnosti. Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích platí, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží. Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

[3] Stěžovatel neuhradil soudní poplatek současně s podáním kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud ho proto vyzval usnesením ze dne 16. 10. 2017, č. j. 7 Afs 327/2017 - 14, k zaplacení soudního poplatku ve lhůtě 15 dnů od doručení výzvy. Současně ho poučil, že nebude-li poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení zastaví. Tato výzva byla zástupci stěžovatele doručena dne 23. 10. 2017.

[4] Podle § 40 odst. 1 věty první s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek.

[5] Vzhledem k tomu, že dnem, který určil počátek běhu lhůty pro zaplacení soudního poplatku, bylo pondělí 23. 10. 2017, bylo posledním dnem lhůty pro zaplacení soudního poplatku úterý 7. 11. 2017.

[6] Stěžovatel zaplatil soudní poplatek bezhotovostním převodem na účet Nejvyššího správního soudu. Otázkou, kdy dochází k zaplacení soudního poplatku, je-li poplatek placen bezhotovostně na účet soudu, se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 12. 4. 2012, č. j. 9 Afs 7/2012 – 49, kde vyslovil, že „[z]*ákon o soudních poplatcích neobsahuje výslovnou právní úpravu, která by určovala, kdy nastává okamžik splnění poplatkové povinnosti v případech, že se účastník řízení (resp. jeho zástupce) rozhodne uhradit soudní poplatek bezhotovostním převodem prostřednictvím peněžního ústavu. V případě takto zvoleného způsobu platby je tedy stěžejním výklad pojmu zaplacen, užitý zákonodárcem při formulaci jednotlivých pravidel obsažených v ustanovení § 9 (tedy nejen v jeho odst. 7) zákona o soudních poplatcích. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že pojem zaplacen je nutno vykládat ve smyslu hmotněprávním, tj. že povinnost uhradit soudní poplatek je splněna až okamžikem připsání peněžní částky na účet soudu. Až v tomto okamžiku je totiž bez dalšího postavena najisto faktická dispozice soudu s poukázanou částkou a je bez jakýchkoli pochybností potvrzeno, že účastník řízení skutečně soudní poplatek v souladu s pokyny soudu zaplatil. Do doby, než je částka připsána na účet soudu, je nejisté, zda účastník řízení požadovanou částku na účet soudu skutečně odeslal a zda vůbec bude tato částka na účet soudu poukázána. Tento výklad odpovídá významu, který je pojmu zaplacen obecně přisuzován, tj. faktické dispozici příjemce uhrazenou peněžní částkou. Z hlediska včasnosti splnění uvedené povinnosti tedy není rozhodné, kdy účastník částku soudního poplatku ze svého bankovního účtu poukáže (resp. kdy dá pokyn bance k bankovnímu převodu), ale je rozhodný až ten den, kdy je částka skutečně připsána na účet soudu. Dokladem potvrzujícím zaplacení soudního poplatku je v takovém případě tzv. „záznam o složení“, který vyhotovuje účtárna soudu a který je zakládán do soudního spisu.*“ S tímto názorem se ztotožnil i Ústavní soud, který odmítl ústavní stížnost směřující proti citovanému rozsudku usnesením ze dne 3. 9. 2012, sp. zn. IV. ÚS 685/12.

[7] V posuzované věci byl soudní poplatek za kasační stížnost připsán na účet Nejvyššího správního soudu ve středu 8. 11. 2017, tj. až po marném uplynutí soudem stanovené lhůty pro zaplacení soudního poplatku. Tato skutečnost vyplývá ze „Záznamu o složení“, založeného ve spisu na čl. 16, který je dokladem o tom, kdy byl soudní poplatek připsán na účet Nejvyššího správního soudu a soud s ním mohl fakticky nakládat.

[8] Stěžovatel tak nezaplatil soudní poplatek ve lhůtě stanovené Nejvyšším správním soudem, přičemž k zaplacení poplatku po marném uplynutí této lhůty nelze přihlížet.

Nejvyšší správní soud proto řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. zastavil.

[9] Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

[10] Novelou zákona o soudních poplatcích, provedenou zákonem č. 296/2017 Sb. s účinností od 30. 9. 2017, došlo (mimo jiné) k podstatné změně v postupu soudu, pokud nebyla poplatková povinnost splněna spolu s podáním návrhu. Podle přechodného ustanovení k novele (čl. VI. zákona č. 296/2017 Sb.) se na řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti novely užije zákon o soudních poplatcích ve znění před uvedenou novelou. Řízení o kasační stížnosti však bylo zahájeno až dne 5. 10. 2017, je tedy třeba postupovat podle zákona o soudních poplatcích v novelizovaném znění. Doposud bylo na soudu, aby určil ve výzvě k úhradě soudního poplatku lhůtu, ve které je třeba dosud neuhrazený poplatek uhradit. Teprve po jejím marném uplynutí následně rozhodoval o zastavení řízení. Nyní zákon o soudních poplatcích nejenže stanoví, že tato lhůta má být (až na výjimky) alespoň patnáctidenní, ale především výslovně určuje, že k případné úhradě po marném uplynutí stanovené lhůty se nepřihlíží a řízení se zastaví (§ 9 odst. 1). Tomu odpovídá i změna v § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích. Doposud pamatoval § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích ve větě první na situace, kdy sice nedošlo k úhradě soudního poplatku ve lhůtě stanovené ve výzvě soudu, avšak poplatník stihl poplatek uhradit předtím, než rozhodnutí o zastavení řízení nabylo právní moci. V takovém případě zrušil soud, který usnesení vydal, usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku. Nyní již zákon o soudních poplatcích takové pravidlo neobsahuje, což je logickým důsledkem nově stanoveného pravidla, že se nepřihlíží k úhradě soudního poplatku, pokud byla provedena po marném uplynutí lhůty stanovené ve výzvě soudem.

[11] Zbývá posoudit, v jakém rozsahu bude případně vrácen soudní poplatek uhrazený po marném uplynutí lhůty stanovené ve výzvě k úhradě soudního poplatku. Podle § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích soud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen. Pokud došlo před účinností novely zákona o soudních poplatcích k úhradě soudního poplatku poté, kdy nabylo právní moci usnesení o zastavení řízení v důsledku neuhrazení poplatku, stalo se tak po zániku poplatkové povinnosti (§ 9 odst. 7). Soudní poplatek v takovém případě uhradil někdo, kdo (již) k tomu nebyl povinen-komu již nesvědčila poplatková povinnost. Následně uhrazený soudní poplatek byl v takovém případě v plné výši vrácen podle § 10 odst. 1.

[12] Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že obdobně je třeba postupovat i pokud je nyní soudní poplatek uhrazen před vydáním usnesení o zastavení řízení (a tedy za trvání poplatkové povinnosti), avšak v důsledku marného uplynutí soudem stanovené lhůty k němu již soud podle § 9 odst. 1 nemůže přihlížet. Tato následná úhrada totiž nemůže nic změnit na splnění podmínek pro vydání usnesení o zastavení řízení v důsledku nezaplacení soudního poplatku. Přestože dosud trvá poplatková povinnost, která zanikne až právní mocí usnesení o zastavení řízení, je třeba na poplatníka, který poplatek uhradil po lhůtě, hledět tak, že již není k úhradě soudního poplatku povinen. Proto nic nebrání, aby soud po zastavení řízení vrátil i v těchto případech poplatníkovi uhrazený poplatek v plné výši s poukazem na § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu